

Jeden den Ivana Děnísoviče

Alexandr Solženicin, 1962

V této **novelě** autor ukazuje jeden den vězně, vězněného v Gulagu. Využívá při tom své zkušenosti když byl sám v Gulagu Uvězněn.

Literární historický kontext

A. Solženicin

Ruský disident a spisovatel. Za svou činnost mu byla udělena Nobelova cena za literaturu.

Za kritiku J. V. Stalina byl 8 let vězněn v několika Gulazích, z čehož vycházel ve své tvorbě. Kvůli které byl zbaven občanství a vyhnán z SSSR.

Souostroví Gulag - osud jednoho vězně od odsouzení, přes transport až po vyhannství

Rakovina - román

Literatura o totalitě

V literatuře se autoři nejčastěji staví k totalitě kriticky. Mezi příklady patří

- **G. Orwell** - 1984, Farma zvířat
-

Kompozice a děj

Jedná se o novelu, která popisuje jeden den, od probuzení až po večerní usínání vězně v Gulagu. Tomu odpovídá i způsob jakým je kniha napsaná, obsahuje hodně **pasáží popisujících každodenní průběh a pravidla života v gulagu**. V díle jsou zachyceny podmínky života v takovém táboře a také mimotáborový život vězňů.

Před časem bylo jedno takové šťastné období: to linýrovali všem deset jako podle pravítka. Ale od devětactyřicátého přišla nová etapa — všichni bez rozdílu dostávali petadvacet. Deset let se ještě dá utáhnout a nechcípnout, ale petadvacet —at to někdo zkusí.

Děj se odehrává v padesátých letech. A je vyprávěn **er-formovým vypravěčem**. V podstatě se jedná o kroniku života v Gulagu.

Postavy

Ivan Děnísovič Šuchov (Sč. 854) - Hlavní hrdina, po 8 letech v gulagu ví jak se chovat, aby "přežil". Je jeden z zkušených a smířený s životem v táboře (špatné podmínky, ...).

Padle papíru zavřeli Šuchova za velezradu. Tak taky vypovídal — ano, je to pravda, dal se zajmout, protože chtěl zradit vlast, a ze zajetí se vrátil proto, že plnil úkol, kterým ho pověřila německá výzvědná služba. Ale jaký to vlastně byl úkol, to si nedokázal vymyslet ani Šuchov, ani vyšetřovatel. Tak to nakonec nechali — prostě úkol.

členové 104. party - Předák *Ťurin* (životel party, zastupuje ji), Lotyš *Kilgas* (oblíbenec v partě), *Gopčik* (mladý hoch), *Fet'ukov* (neoblíbený, otravuje a žebrá).